

Arnika, Chlumova 17, 130 00 Praha 3, tel./fax: 222 781 471, <http://arnika.org>
Kampaň Budoucnost bez jedů, <http://bezjedu.arnika.org>
Program Toxické látky a odpady, Ing. Jana Mikulášková, 737 756 597, jana.mikulaskova@arnika.org
Tisková mluvčí Arniky Zora Kasiková, 606 727 942, zora.kasikova@arnika.org

Tabulky s žebříčky největších znečišťovatelů podle IRZ pro Prahu (hlášení za rok 2009 data ke 30.5.2011)

V kolonce „Trend“ je vždy označeno, zda příslušná provozovna v porovnání s rokem 2008 úniky či přenosy škodlivých látek zvýšila či snížila. Pomlčka je u firem, které minulý rok neohlašovaly, vlnovka znamená přibližně stejný údaj jako v loňském roce.

Tabulka 1 – rakovinnotvorné látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných IARC (Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny) jako **karcinogenní (1)** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2009 (<http://www.irz.cz>). Do **skupiny 1** náleží následující chemické látky anebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Pražské vodovody a kanalizace, a.s.	Ústřední čistírna odpadních vod	Praha	168	↓
2.	Pražská teplárenská, a.s.	Teplárna Malešice PT	Praha	27	~

Tabulka 2 – rakovinnotvorné, možná či pravděpodobně rakovinnotvorné

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných IARC (Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny) jako **karcinogenní (1), pravděpodobně (2A) a možná (2B) karcinogenní pro člověka** obsažených v celkových únicích do ovzduší, vody a půdy podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2009 (www.irz.cz). Do **skupiny 1** náleží tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid.** Do **skupin 2A a 2B** náleží tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny hlášené do IRZ: **1,2,3,4,5,6- hexachlorcyklohexan (HCH), 1,2-dichlorethan (DCE), dichlordifenyltrichlorethan (DDT), dichlormethan (DCM), ethylbenzen, heptachlor, hexachlorbenzen (HCB), chloralkany (C10-13), chlordan, chlordecon, lindan, mirex, naftalen, nikl, olovo, polychlorované bifenyly (PCB), rtuť, styren, tetrachlorethylen, tetrachlormethan (TCM), toxafen, trichlorethylen a trichlormethan.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Pražské vodovody a kanalizace, a.s.	Ústřední čistírna odpadních vod	Praha	187	↑
2.	Českomoravský cement, a.s., nástup. společnost	provozovna Radotín	Praha	83	↑
3.	Pražská teplárenská, a.s.	Teplárna Malešice PT	Praha	27	~

Tabulka 3 – reprotoxické látky (bez oxidu uhelnatého)

Průmyslové provozy, které v roce 2009 vypustily nejvíce **reprotoxických** látek (poškozujících rozmnožování), **kromě oxidu uhelnatého.** Zařazení látek mezi **reprotoxické** vychází z hodnocení EPA státu Kalifornie¹ a z profilů látek uvedených na internetových stránkách Integrovaného registru znečišťování v roce 2006. Mezi reprotoxické jsme na základě zmíněných dokumentů zařadili následující látky: **1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), arsen, benzen, benzo(g,h,i)perylen, dichlordifenyltrichlor-ethan (DDT), di-(2-ethyl hexyl) ftalát (DEHP), diuron, ethylenoxid, fluoranthen, hexachlorbenzen (HCB), chlordecon, chrom, kadmium, mirex, nonylfenol a nonylfenoletoxyláty, organické sloučeniny cínu, oxid uhelnatý, pentachlorbenzen, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB), polychlorované dioxiny + furany (PCDD/F), rtuť, simazin, toluen, toxafen, tributylcín a jeho sloučeniny, trifenylycín a sloučeniny a xyleny.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Pražské vodovody a kanalizace, a.s.	Ústřední čistírna odpadních vod	Praha	187	↑
2.	Českomoravský cement, a.s., nástup. společnost	provozovna Radotín	Praha	83	↑
3.	Pražská teplárenská, a.s.	Teplárna Malešice PT	Praha	27	~

Tabulka 4 – skleníkové plyny

Pořadí provozoven podle množství **skleníkových plynů** v přepočtu na jejich potenciál přispívat ke skleníkovému efektu v celkových únicích do ovzduší podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2009 (<http://www.irz.cz>). Údaje jsou v tunách.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v tunách	Trend
1.	Českomoravský cement, a.s., nástup. společnost	provozovna Radotín	Praha	459760	↓
2.	Pražská teplárenská, a.s.	Teplárna Malešice PT	Praha	328027	↑
3.	Pražské služby, a.s.	Spalovna Malešice	Praha	211435	~

Tabulka 5 – plyny způsobující kyselé srážky

Tyto průmyslové provozovny vypustily v roce 2009 v nejvíce plynů způsobujících kyselé srážky (**amoniaku, oxidů dusíku, oxidů síry, fluorovodíku a chlorovodíku**):

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Pražská teplárenská, a.s.	Teplárna Malešice PT	Praha	1902201	~
2.	Českomoravský cement, a.s., nástup. společnost	provozovna Radotín	Praha	1118106	↓
3.	Pražské služby, a.s.	Spalovna Malešice	Praha	141553	↓

Tabulka 6 – látky poškozující ozónovou vrstvu

Pořadí provozoven podle množství **ozón poškozujících látek** v přepočtu na jejich potenciál přispívat k poškozování ozónové vrstvy Země v celkových únicích do ovzduší podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2009 (<http://www.irz.cz>).

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	STÁTNÍ TISKÁRNA CENIN, s.p.	STÁTNÍ TISKÁRNA CENIN, Výrobní závod I	Praha	4	-
2.	Telefónica O2 Czech Republic, a.s.	Telefónica O2 Czech Republic - AB0491	Praha	2	-
3.	Telefónica O2 Czech Republic, a.s.	Telefónica O2 Czech Republic - AB0501	Praha	2	-
4.	Telefónica O2 Czech Republic, a.s.	Telefónica O2 Czech Republic - AB1641	Praha	1	-

Tabulka 7 – látky nebezpečné pro vodní organismy

Tyto průmyslové provozovny vypustily v roce 2009 do vody nejvíce **látek nebezpečných pro vodní organismy**. Látky byly vybrány podle R-vět. Současně byly vybrány pouze látky, pro které se nahlašují emise do vody.

(**1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH)**, **arzen** a sloučeniny, **atrazin**, **bromované difenylétery (PBDE)**, **DDT**, **diuron**, **endosulfan**, **endrin**, **heptachlor**, **hexachlorbenzen**, **chloralkany (C10-13)**, **chlordan**, **chlordecon**, **chlorfenvinfos**, **chlorpyrifos**, **chrom** a sloučeniny, **isodrin**, **isoproturon**, **kadmium** a sloučeniny, **kyanidy**, **lindan (γ-HCH)**, **měď** a sloučeniny, **mirex**, **naftalen**, **nikl** a sloučeniny, **nonylfenol a nonylfenoethoxyláty**, **olovo** a sloučeniny, **pentachlorbenzen (PeCB)**, **polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU)**, **polychlorované bifenyly (PCB)**, **rtuť** a sloučeniny, **simazin**, **sloučeniny organocínu**, **toxafen**, **tributylcín** a sloučeniny, **trifenylcín** a sloučeniny, **trifluralin** a **zinek** a sloučeniny).

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Pražské vodovody a kanalizace, a.s.	Ústřední čistírna odpadních vod	Praha	187	↑

Tabulka 8 – rtuť a její sloučeniny

Tyto průmyslové provozovny v roce 2008 vypustily v emisích **do ovzduší a do vody** nejvíce **rtuti** a jejích sloučenin:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Českomoravský cement, a.s., nástup. společnost	provozovna Radotín	Praha	83	↑
2.	Pražské vodovody a kanalizace, a.s.	Ústřední čistírna odpadních vod	Praha	19	↑

Tabulka 9 – rtuť a její sloučeniny (v emisích a odpadech)

Průmyslové provozy, které v roce 2009 vypustily anebo v **odpadech** předaly nejvíce **rtuti** a jejích sloučenin:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Pražské vodovody a kanalizace, a.s.	Ústřední čistírna odpadních vod	Praha	955	↑
2.	Pražské služby, a.s.	Spalovna Malešice	Praha	104	↓
3.	Českomoravský cement, a.s., nástup. společnost	provozovna Radotín	Praha	83	↑
4.	Pražská teplárenská, a.s.	Teplárna Malešice PT	Praha	10	↑

Tabulka 10 – perzistentní organické látky (POPs)

Tyto průmyslové provozy v roce 2009 vypustily anebo předaly jinam nejvíce **POPs**, jež vznikly jako vedlejší produkt jejich provozu, uvedených **na seznamech Stockholmské úmluvy a POPs protokolu ke Konvenci o dálkovém přenosu škodlivin v ovzduší (dioxiny, PCB, polyaromatické uhlovodíky a hexachlorbenzen)**, rozšířené o **hexachlorbutadien (HCB), pentachlorbenzen a organické sloučeniny cínu**, s výjimkou množství PCB a polybromovaných difenyléterů (PBDE) v odpadech, jež podle našeho odhadu nemusely vzniknout jako vedlejší produkt výroby v provozech.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Pražské služby, a.s.	Spalovna Malešice	Praha	110	↓

ⁱ State of California EPA - Office of Environmental Health Hazard Assessment 2006: Safe Drinking Water and Toxic Enforcement Act of 1986 - Chemicals Known to the State to Cause Cancer or Reproductive Toxicity, 29.IX.06. Proposition 65. Available at: http://www.oehha.ca.gov/prop65/prop65_list/Newlist.html#list